

DAVACI :
VEKİLİ : AV. DİLEK ATAK
-UETS[]

DAVALI BAKANLIĞI KAYMAKAMLIĞI
VEKİLİ : AV.

DAVANIN ÖZETİ : ili, İlçesi, Lisesi
Müdürlüğünde sınıfında memur olarak görev yapan davacı tarafından; Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2016-2017 yıllarını kapsayan 3. Dönem Toplu Sözleşmenin "ilave derece verilmesi" başlıklı 28. maddesi uyarınca verilen ilave bir (1) derecenin ve sözleşmeli personel statüsünde görev yapmış olduğu süreler de hesaba katılmak suretiyle 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 64/2 ve 4. maddeleri uyarınca verilen bir (1) kademe ilerlemesinin geri alınmasına ilişkin tarih ve sayılı işlem ile bu işleme dayanılarak yersiz ödendiği belirtilen 11.357,20-TL'nin iadesine yönelik borç çıkarılmasına ilişkin tarih ve sayılı işlemin; hukuka ve mevzuata aykırı olduğu, görev yaptığı süre boyunca hiçbir disiplin cezası almadığı, 4/c ve 4/b statülerinde geçirilen sürelerin derece ve kademe ilerlemesi verilmesi yönünde hesaba katılacağına dair Mahkeme kararlarının bulunduğu ileri sürülerek iptali ile tahsil edilen ödemenin yasal faiziyle birlikte iadesine karar verilmesi istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda yer verilen disiplin cezası almaksızın geçirilen sekiz yıllık sürenin hesabında sadece memuriyet hizmet sürelerinin esas alınacağı, memuriyet öncesi sözleşmeli ve geçici personel olarak geçen sürelerin 8 yıllık sürenin hesabında değerlendirilemeyeceği, bu kapsamda mevzuat gereği geçici ve sözleşmeli çalışanlara sekiz hizmet yılını doldursa ve diğer şartları taşırsa dahi bir kademe ilerlemesi ve ilave derece uygulanamayacağı, bu şarttan yalnızca kadroya geçen Devlet memurlarının yararlanabileceği, memur kadrosunda görev yapan davacının yalnızca kadroda geçirdiği sürenin hesaplandığı, mevzuata aykırı bir husus olmadığı belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Zonguldak İdare Mahkemesince, dava dosyası incelenmek suretiyle işin gereği görüldü:

Dava; davacı tarafından, davalı idarenin tarih ve sayılı işlemi ile tarih ve sayılı işleminin iptaline ve tahsil edilen ödemenin yasal faiziyle birlikte iadesine karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun "*İstihdam şekilleri*" başlıklı 4. maddesinde; "Kamu hizmetleri; memurlar, sözleşmeli personel, geçici personel ve işçiler eliyle gördürülür...B) Sözleşmeli personel: Kalkınma planı, yıllık program ve iş programlarında yer alan önemli projelerin hazırlanması, gerçekleştirilmesi, işletilmesi ve işlerliği için şart olan, zaruri ve istisnai hallere münhasır olmak üzere özel bir meslek bilgisine ve ihtisasına ihtiyaç gösteren geçici işlerde, Cumhurbaşkanınca belirlenen esas ve usuller çerçevesinde, ihdas edilen pozisyonlarda, mali yılla sınırlı olarak sözleşme ile çalıştırılmasına karar verilen ve işçi sayılmayan kamu hizmeti görevlileridir..." hükmüne; "*Yükselinebilecek derecenin*

T.C.

ZONGULDAK

İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2024/762

KARAR NO : 2024/1737

üstünde bir dereceye yükselme" başlıklı **37. maddesinde**, "Bu kanun hükümlerine göre öğrenim durumları, hizmet sınıfları ve görev unvanları itibarıyla azami yükselebilecekleri derecelerin dördüncü kademesinden aylık almaya hak kazanan ve son sekiz yıllık süre içinde herhangi bir disiplin cezası almayanların kazanılmış hak aylıkları kadro şartı aranmaksızın bir üst dereceye yükseltilir." hükmüne; "**Kademe ve kademe ilerlemesi**" başlıklı **64. maddesinde**, "(1)Kademe; derece içinde, görevin önemi veya sorumluluğu artmadan, memurun aylığındaki ilerlemedir. (2)Memurun kademe ilerlemesinin yapılabilmesi için bulunduğu kademede en az bir yıl çalışmış olması ve bulunduğu derecede ilerleyebileceği bir kademenin bulunması şartları aranır. (...) (4)Son sekiz yıl içinde herhangi bir disiplin cezası almayan memurlara, aylık derecelerinin yükseltilmesinde dikkate alınmak üzere bir kademe ilerlemesi uygulanır. (...)" hükmüne yer verilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden; ili, İlçesi, Lisesi Müdürlüğünde memur olarak görev yapan davacıya, 15.04.2023 tarihinde kadroya geçişi yapılmadan önce 4/B ve 4/C maddesine istinaden görev yaptığı dönemler de hesaba katılmak suretiyle Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2016-2017 yıllarını kapsayan 3. Dönem Toplu Sözleşmenin "ilave derece verilmesi" başlıklı 28. maddesi uyarınca ilave bir (1) derece ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 64/2 ve 4. maddeleri uyarınca bir (1) kademe ilerlemesinin verildiği, akabinde davalı idarece, davacının söz konusu Kanun hükümlerinden faydalanamayacağı gerekçesiyle verilen ilave bir derece ile bir kademe ilerlemesinin geri alınmasına ilişkin tarih ve sayılı işlem ile bu işleme dayanılarak yersiz ödendiği belirtilen 11.357,20-TL'nin iadesine yönelik borç çıkarılmasına ilişkin tarih ve sayılı işlemin tesis edildiği, bu işlemlerin iptali ile tahsil edilen ödemenin yasal faiziyle birlikte iadesine karar verilmesi istemiyle de bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

1-) İşlemin; 657 sayılı Kanununun 64. maddesi uyarınca davacıya verilen bir kademe ilerlemesinin geri alınması yönünden değerlendirilmesinden;

Uyuşmazlık, davacının 657 sayılı Kanun'un 4/B ve 4/C maddeleri kapsamında geçici ve sözleşmeli statüde geçen hizmetlerinin son sekiz yıl içinde disiplin cezası alınmayan dönemden sayılıp sayılmayacağından kaynaklanmaktadır.

Anayasa'nın **128. maddesine** göre, Devletin, genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü olduğu kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevler ancak memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle yürütülebilecektir.

Nitekim, 16.06.1978 günlü, 7 /157 54 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan ve 28.06.1978 günlü, 16330 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan ve Genel Bütçeye dahil dairelerde, katma bütçeli idarelerde, döner sermayeli kuruluşlarda, belediyelerde, özel idarelerde ve kamu iktisadi teşebbüslerinde, özel Bütçeli İdareler ile 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamı dışında kalan kuruluşlarda sözleşme ile çalıştırılan personel ile ilgili düzenlemeler yapan "Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslar"ın 2. maddesinde de, sözleşmeli personelin; mevzuatına uygun olarak sözleşme ile çalıştırılan ve işçi sayılmayan kamu görevlileri olduğu belirtilmiştir.

657 sayılı Kanun'un 64. maddesinde yer alan, Devlet memurlarından 6 yıllık sicil notu ortalaması 90 ve daha yukarı olanların aylık derecelerinin yükseltilmesinde dikkate alınmak üzere bir kademe ilerlemesi uygulanacağı kuralı, 6111 sayılı Kanun'un 100. maddesi ile "Son sekiz yıl içinde herhangi bir disiplin cezası almayan memurlara, aylık derecelerinin yükseltilmesinde dikkate alınmak üzere bir kademe ilerlemesi uygulanır." biçiminde değiştirilmiştir.

Danıştay 12. Dairesinin 22.06.2016 tarih ve E:2013/9695, K:2016/4083 sayılı, 05.02.2018 tarih ve E:2017 /2604, K:2018/402 sayılı kararları göz önünde bulundurulduğunda, Danıştay 12. Dairesinin 23.03.2017 tarih ve 2016/6676, K:2017 /919 sayılı kararı ile 657 sayılı Kanunda yer alan düzenlemelerin, anılan Kanun'un 4/D kapsamında çalışan işçiler için uygulanması mümkün olmamakla birlikte,

T.C.

ZONGULDAK

İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2024/762

KARAR NO : 2024/1737

Kanun'un 4/B maddesi kapsamında görev yapan sözleşmeli personel ile 4/C maddesi kapsamında görev yapan geçici personel hakkında referans norm olarak uygulanabileceği nitekim Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun 17.06.2013 tarih, YD İtiraz No: 2013/357 sayılı kararında, "657 sayılı Kanun hükümlerinin anılan Kanun'un 4/B maddesi kapsamında istihdam edilen sözleşmeli personel için doğrudan uygulanmasının söz konusu olamayacağı, ancak referans norm olarak dikkate alınabileceği" belirtilmiştir.

Davacının, davalı idarede 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4/B ve 4/C maddesi kapsamında geçici ve sözleşmeli personel olarak istihdam edildikten sonra, Kanuna 19.01.2023 tarihinde 7433 sayılı Kanunla getirilen geçici 48. madde hükmü uyarınca 4/A maddesi kapsamında memur olarak atandığı ve yine bu madde hükmü uyarınca geçici ve sözleşmeli personel pozisyonunda geçirdiği hizmet süresinin kazanılmış hak aylık derece ve kademesinin tesbitinde değerlendirildiği hizmet cetvelinin incelenmesinden görülmektedir.

Bu durumda; dosyadaki bilgi ve belgeler ile mevzuat hükümlerinin birlikte değerlendirilmesinden, 657 sayılı Kanun hükümlerinin 4/B maddesi hükmü kapsamında istihdam edilen sözleşmeli personel hakkında doğrudan uygulanması mümkün olmamakla birlikte, *bu hükümlerin "referans norm" olarak alınabileceğine dair Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu kararları dikkate alındığında*, davacının geçici ve sözleşmeli personel olarak çalıştığı süre içinde; herhangi bir disiplin cezası almadığının dosya muhteviyatında bulunan belgelerden açıkça anlaşıldığı ve taraflar arasında bu hususta bir çekişme olmadığı, aynı zamanda bu sürenin davalı idarece davacının kazanılmış hak aylık derece ve kademesinde değerlendirildiği görüldüğünden, **657 sayılı Kanun'un 4/B ve 4/C maddesi kapsamındaki hizmetlerin 64. maddede belirtilen sekiz yıllık sürelerin hesabında değerlendirilmesi gerekmekte olup**, davalı idare tarafından, davacının söz konusu Kanun hükümlerinden faydalanamayacağı gerekçesiyle verilen iki kademe ilerlemesinin geri alınmasına ilişkin dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı sonucuna varılmaktadır.

2-) İşlemin; davacıya verilen ilave bir derecenin geri alınması yönünden değerlendirilmesinden ;

688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'nun **1. maddesinde**; "Bu Kanunun amacı, kamu görevlilerinin ortak ekonomik, sosyal ve meslekî hak ve menfaatlerinin korunması ve geliştirilmesi için oluşturdukları sendika ve konfederasyonların kuruluşu, organları, yetkileri ve faaliyetleri ile sendika ve konfederasyonlarda görev alacak kamu görevlilerinin hak ve sorumluluklarını belirlemek ve toplu sözleşme yapılmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir." hükmü; **"Tanımlar"** başlıklı **3. maddesinin (a) fıkrasında**; a) Kamu görevlisi: Bu Kanun kapsamında yer alan kurum ve kuruluşların kadro veya pozisyonlarında istihdam edilenlerden işçi statüsü dışında çalışan kamu görevlilerini,... ifade eder." hükmü; **28. maddesinde**, "Toplu sözleşme; kamu görevlilerinin mali ve sosyal haklarını düzenleyen mevcut mevzuat hükümleri dikkate alınarak kamu görevlilerine uygulanacak katsayı ve göstergeler, aylık ve ücretler, her türlü zam ve tazminatlar, ek ödeme, toplu sözleşme ikramiyesi, fazla çalışma ücreti, harcırah, ikramiye, doğum, ölüm ve aile yardımı ödenekleri, cenaze giderleri, yiyecek ve giyecek yardımları ve diğer mali ve sosyal hakları kapsar. Toplu sözleşme ikramiyesi hariç olmak üzere toplu sözleşme hükümlerinin uygulanmasında sendika üyesi olan ve sendika üyesi olmayan kamu görevlileri arasında ayırım yapılamaz. Toplu sözleşme hükümleri, sözleşmenin yapıldığı tarihi takip eden iki mali yıl için geçerlidir." hükmü yer almaktadır.

23.08.2015 tarihli, 29454 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2016 ve 2017 Yıllarını Kapsayan 3. Dönem Toplu Sözleşme'nin "İlave derece verilmesi" başlıklı 28. maddesinde, "...458 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyle 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na eklenen mülga ek geçici madde ...hükümleri, anılan ek geçici maddeler kapsamında belirtilen (sözleşmeli subay, sözleşmeli astsubay, uzman jandarma

T.C.

ZONGULDAK

İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2024/762

KARAR NO : 2024/1737

ve uzman erbaşlar dahil) ve bu ek geçici maddeler ile 2/2/2005 tarihli ve 5289 sayılı Kanun hükümlerinden yararlanmamış olanlardan 15/1/2016 tarihinde görevde bulunanlar (aylıksız izinde bulunanlar dahil) ile bunlardan anılan tarihten önce emekli, adi malûllük, vazife malûllüğü aylığı bağlananlar ile dul ve yetim aylığı alanlar hakkında da uygulanır." düzenlemesine yer verilmiştir.

Aktarılan bu hükümden de anlaşılacağı üzere, 3. Dönem Toplu Sözleşmenin 28. Madde hükmünden yararlanabilmek için 15/01/2016 tarihinde fiilen kamu görevlisi olarak çalışması gerekmektedir.

Buna göre; 657 sayılı Kanun hükümlerinin 4/B ve 4/C maddesi hükmü kapsamında istihdam edilen sözleşmeli ve geçici personel hakkında doğrudan uygulanması mümkün olmamakla birlikte, *bu hükümlerin "referans norm" olarak alınabileceğine dair Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu kararı uyarınca, sözleşmeli ve geçici personel hakkında da uygulanabileceği, ayrıca davacının sözleşmeli statüde geçen hizmet sürelerinin memuriyette geçirilmiş gibi kabul edildiği dikkate alındığında*, 15.01.2016 tarihi itibarıyla görevde bulunan davacının 3. Dönem Toplu Sözleşmenin 28. maddesinin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla memuriyetteymiş gibi kabul edilerek bu hükümden yararlandırılması ve kendisine ilave (1) derece verilmesi gerektiği sonucuna varılmış olup, verilen ilave bir derecenin geri alınmasına ilişkin dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Öte yandan, davacıya verilen ilave bir derece ve bir kademenin geri alınmasına ilişkin dava konusu işlem hukuka uygun bulunmadığından, bu işleme dayanılarak yersiz ödendiği belirtilen 11.357,20-TL tutarın iade edilmesine ilişkin tesis edilen dava konusu işlemde de hukuka uyarlık bulunmadığı sonucuna varılarak, davacıdan tahsil edilen tutarın Anayasanın 125. maddesi gereğince yasal faiziyle birlikte davacıya ödenmesi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle; **dava konusu işlemlerin iptaline**, tazmin talebinin **kabulüyle**, dava konusu işlem nedeniyle davacıdan tahsil edilen tutarın kesinti tarihinden itibaren işletilecek yasal faiziyle birlikte davacıya **ödenmesine**, aşağıda dökümü yapılan 978,00 TL yargılama gideri ile karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 18.000,00 TL vekalet ücretinin davalı idare tarafından davacıya ödenmesine, artan posta ücretinin talep edilmemesi halinde kararın kesinleşmesinden sonra re'sen davacıya iadesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren **(30) gün** içerisinde **Ankara Bölge İdare Mahkemesine istinaf yolu** açık olmak üzere, 20/12/2024 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.